

บทที่ 5

บทสรุป การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักศึกษาวิชาเอกดนตรีสากล ระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักศึกษาวิชาเอกดนตรีสากลในระดับปริญญาตรีว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยภายในของนักศึกษาในเรื่องของทัศนคติ ความรับผิดชอบ การบริหารจัดการด้านการเรียน ความตั้งใจความเอาใจใส่และความทะเยอทะยานของนักศึกษา และมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยภายนอกในเรื่องของแรงจูงใจจากครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์ผู้สอนดนตรีกับนักศึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา บรรยายภาคการเรียนในห้องเรียนดนตรี สื่อการสอนและคุณภาพการสอนของอาจารย์ โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาบทความ ตำรา งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องและผู้วิจัยสนใจทำการศึกษาเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือและแนวทางในการวิจัย คือ ความสำคัญของดนตรีกับมนุษย์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนดนตรี นิสัยทางการเรียน แรงจูงใจ ทัศนคติ คุณภาพการสอน บรรยายภาคในห้องเรียน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากรและข้อมูลของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ที่เปิดสอนสาขาวิชาดนตรีสากล

ขั้นตอนที่ 2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามโดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและแบบสอบถามต่างๆ เกี่ยวกับปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก จากนั้นได้สร้างแบบสอบถามขึ้นในแต่ละส่วนให้สอดคล้องกับปัจจัยต่างๆ ที่ต้องการศึกษา แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีทั้งหมด 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาจำนวน 13 ข้อ ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองจำนวน 6 ข้อ ตอนที่ 2 ปัจจัยภายใน คือ ทัศนคติด้านดนตรีจำนวน 4 ข้อ ความรับผิดชอบจำนวน 5 ข้อ การบริหารจัดการด้านการเรียนจำนวน 5 ข้อ ความตั้งใจความเอาใจใส่จำนวน 4 ข้อ ความทะเยอทะยานจำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 3 ปัจจัยภายนอก คือ แรงจูงใจจากครอบครัวจำนวน 5 ข้อ สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์ผู้สอนดนตรีกับนักศึกษาจำนวน 8 ข้อ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาจำนวน 6 ข้อ บรรยายภาคการเรียนในห้องเรียนดนตรีจำนวน 6 ข้อ สื่อการสอนจำนวน 2 ข้อ คุณภาพการสอนของอาจารย์ที่สอนวิชาดนตรีจำนวน 6 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บและรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็น นักศึกษาวิชาเอกดนตรีสากล ระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552 จำนวน 133 คน กลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาได้ตอบแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบ และแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม การวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์ (SPSS: Statistical Packages for the Social Sciences)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายร้อยละ 69.92 และเพศหญิงร้อยละ 30.08 เป็น นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพร้อยละ 52.63 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ร้อยละ 47.37 ศึกษาอยู่ ชั้นปีที่ 4 มากที่สุดร้อยละ 36.09 รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 33.08 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 23.31 ใช้ เวลาเรียนมากกว่า 4 ปี ร้อยละ 7.52 สาขาวิชาเอกที่นักศึกษาเลือกเรียนจำนวนมากที่สุด คือ ดนตรีศึกษา ร้อยละ 53.38 ดุริยางค์สากล ร้อยละ 19.55 และดนตรีเชิงพาณิชย์ ร้อยละ 12.78 นักศึกษามีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.51 – 3.00 และ 3.01 – 3.50 จำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 30.08 รองลงมาคือ 2.00 - 2.59 ร้อยละ 26.32 นักศึกษาใช้เวลาเรียนนานมากกว่า 7 ปี มากที่สุดร้อยละ 36.84 รองลงมา คือ เรียน 3 ปี 1 เดือน ถึง 5 เดือน ร้อยละ 33.08

นักศึกษามีค่าใช้จ่ายเดือนละ 3,000 – 5,000 บาท มากที่สุดร้อยละ 46.62 รองลงมา คือ เดือนละ 5,001 – 7,000 บาท และต่ำกว่าเดือนละ 3,000 บาท มีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 18.05 โดยได้รับเงินจากบิดา, มารดา, ผู้ปกครอง มากที่สุดจำนวนร้อยละ 42.86 รองลงมา คือ ได้รับจากบิดา, มารดา, ผู้ปกครองและการทำงานพิเศษ ร้อยละ 34.59 นักศึกษามีค่าใช้จ่าย เพียงพอมากที่สุดจำนวนร้อยละ 53.38 รองลงมา คือ มีเงินเหลือเก็บร้อยละ 15.04 นักศึกษามี เครื่องดนตรีฝึกซ้อมที่บ้านมากที่สุดจำนวนร้อยละ 82.71 ปัจจุบันนักศึกษาอาศัยอยู่กับบิดา – มารดามากที่สุดจำนวนร้อยละ 44.36 รองลงมา คือ นักศึกษาอาศัยอยู่หอพัก/บ้านเช่าร้อยละ 42.86

1.2 ข้อมูลทั่วไปของบิดา – มารดา/ผู้ปกครอง

บิดาจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุดจำนวนร้อยละ 33.83 อาชีพ รับราชการมากที่สุดจำนวนร้อยละ 28.57 รองลงมา คือ อาชีพเกษตรกรร้อยละ 20.30 มีรายได้

มากกว่า 30,000 บาท มากที่สุดจำนวนร้อยละ 25.56 รองลงมาคือมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 21.80

มารดาจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุดจำนวนร้อยละ 41.35 มีอาชีพรับราชการ ร้อยละ 23.31 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 26.32 รองลงมาคือรายได้ 20,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 22.56

2. ปัจจัยภายในตัวบุคคล

2.1 ปัจจัยภายในตัวบุคคลในภาพรวมพบว่าความตั้งใจและความเอาใจใส่และความทะเยอทะยานมีระดับความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก ความรับผิดชอบและการบริหารจัดการด้านการเรียนมีระดับความเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อแยกตามระดับค่าเฉลี่ยพบว่า ปัจจัยด้านความทะเยอทะยานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.18 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 รองลงมา คือ ทักษะคิดด้านดนตรีมีค่าเฉลี่ย 3.83 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 ความตั้งใจและความเอาใจใส่มีค่าเฉลี่ย 3.51 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 ความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ย 3.46 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 การบริหารจัดการด้านการเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.39 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58

2.1.1 ปัจจัยด้านทัศนคติด้านดนตรี พบว่าข้อที่มีระดับความเป็นจริงมากที่สุด คือ การเรียนดนตรีสามารถประกอบอาชีพได้ร้อยละ 54.14 ที่เหลืออยู่ในระดับความเป็นจริงมากและปานกลาง

เมื่อแยกตามระดับของค่าเฉลี่ย พบว่าทัศนคติของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเรียนดนตรีสามารถประกอบอาชีพได้ มีค่าเฉลี่ย 4.37 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การเรียนดนตรีไม่มีโอกาสตงงานมีค่าเฉลี่ย 3.16 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.16

2.1.2 ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ พบว่าข้อที่มีระดับความเป็นจริงมากที่สุด คือ การช่วยเพื่อนทำงานกลุ่มจนเสร็จ ร้อยละ 48.12 ก่อนและหลังฝึกซ้อมนักศึกษาจะตรวจความเรียบร้อยของเครื่องดนตรี อุปกรณ์และห้องซ้อม ร้อยละ 45.11 อีก 3 ข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงปานกลาง

เมื่อแยกตามระดับของค่าเฉลี่ย พบว่าความรับผิดชอบของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การช่วยเพื่อนทำงานกลุ่มจนเสร็จ มีค่าเฉลี่ย 3.82 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การทำงานส่งไม่ทันตามกำหนดมีค่าเฉลี่ย 2.73 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.99

2.1.3 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการด้านการเรียน พบว่าข้อที่มีระดับความเป็นจริงมาก คือ การวางแผนในการลงทะเบียนเรียนเพื่อให้ผลการเรียนเป็นไปตามเป้าหมาย ร้อยละ 42.12 ส่วนข้อที่เหลืออีก 4 ข้อ มีระดับความเป็นจริงปานกลางทั้งหมด

เมื่อแยกตามระดับค่าเฉลี่ย พบว่าการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางแผนในการลงทะเบียนเพื่อให้ผลการเรียนเป็นไปตามเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ย 3.78 และมี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.96 ความรู้สึกไม่พร้อมเมื่อถึงกำหนดสอบมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 2.96 และมี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.09

2.1.4 ปัจจัยด้านความตั้งใจและความเอาใจใส่ในการเรียน พบว่าข้อที่มีระดับความเป็นจริงมาก คือ การตั้งใจฟังอาจารย์ผู้สอนแนะนำ ร้อยละ 58.65 และนักศึกษา มีการค้นคว้าหาความรู้จากบทเพลงที่เรียน ร้อยละ 39.85 ที่เหลืออยู่ในระดับความเป็นจริงปานกลาง

เมื่อแยกตามระดับค่าเฉลี่ย พบว่าความตั้งใจและความเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตั้งใจฟังอาจารย์ผู้สอนแนะนำ มีค่าเฉลี่ย 3.92 มี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 นักศึกษารู้สึกเบื่อเมื่อต้องซ้อมเพลงเดิมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 2.96 และมี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.19

2.1.5 ปัจจัยด้านความทะเยอทะยาน พบว่าข้อที่มีระดับความเป็นจริงมากที่สุด คือ นักศึกษาอยากประสบความสำเร็จในการเรียนดนตรี ร้อยละ 65.41 การตั้งเป้าหมาย เพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จในชีวิต ร้อยละ 61.65 และความใฝ่ฝันที่อยากจะเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียง ร้อยละ 36.84 ที่เหลืออยู่ในระดับความเป็นจริงมากทั้งหมด

เมื่อแยกตามระดับค่าเฉลี่ย พบว่าความทะเยอทะยานของนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักศึกษาอยากประสบความสำเร็จในการเรียนดนตรี มีค่าเฉลี่ย 4.48 และมี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 นักศึกษาใฝ่ฝันที่จะเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียงมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3.80 และมี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.20

3. ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล

3.1 ปัจจัยภายนอกตัวบุคคลในภาพรวมพบว่าปัจจัยด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์ที่สอนวิชาดนตรี สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรีกับนักศึกษาและแรงจูงใจจากครอบครัว มีระดับความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาและบรรยากาศในห้องเรียนดนตรีมีระดับความเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสื่อการสอนมีระดับความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อย

เมื่อแยกตามระดับค่าเฉลี่ยพบว่า คุณภาพการสอนของอาจารย์ที่สอนวิชาดนตรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.89 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 รองลงมา คือ สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์ผู้สอนดนตรีกับนักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.85 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 แรงจูงใจจากครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 3.68 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.84 ปัจจัยด้านสื่อการสอนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 2.26 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.98

3.1.1 ปัจจัยด้านแรงจูงใจจากครอบครัว พบว่าข้อที่มีระดับความเป็นจริงมากที่สุด คือ สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้นักศึกษาเรียนดนตรี ร้อยละ 40.60 สมาชิกในครอบครัวไม่เคยเบื่อหรือรำคาญต่อการซ้อมดนตรีของนักศึกษา ร้อยละ 39.85 แรงจูงใจที่อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก คือ เมื่อมีปัญหา นักศึกษาสามารถปรึกษาผู้ปกครองได้ทุกอย่าง ร้อยละ 31.58 และแรงจูงใจที่มีระดับความเป็นจริงปานกลาง คือ เมื่อนักศึกษาแสดงดนตรีผู้ปกครองจะมาชมเป็นประจำ ร้อยละ 27.07

เมื่อแยกตามระดับของค่าเฉลี่ย พบว่าแรงจูงใจจากครอบครัวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สมาชิกส่วนใหญ่ในครอบครัวสนับสนุนให้นักศึกษาเรียนดนตรีมีค่าเฉลี่ย 3.95 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.09 เมื่อนักศึกษาแสดงดนตรีผู้ปกครองจะมาชมเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3.02 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.26

3.1.2 ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างอาจารย์ที่สอนวิชาดนตรีกับนักศึกษา พบว่าทุกข้อมีระดับความเป็นจริงมาก อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา ร้อยละ 44.36 รองลงมา คือ อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษาแสดงความสามารถ ร้อยละ 41.35

เมื่อแยกตามระดับของค่าเฉลี่ย พบว่าสัมพันธภาพระหว่างอาจารย์ผู้สอนดนตรีกับนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาจารย์ให้ความสำคัญกับตนเองกับนักศึกษามีค่าเฉลี่ย 4.01 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.93 อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3.64 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.99

3.1.3 ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา พบว่าข้อที่มีระดับความเป็นจริงมาก คือ เมื่อมีปัญหาด้านการเรียน นักศึกษาสามารถปรึกษากับเพื่อนได้ ร้อยละ 51.88 การให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน ร้อยละ 51.13 และก่อนสอบนักศึกษาได้รับการติวจากเพื่อนและรุ่นพี่ที่เรียนเก่ง ร้อยละ 29.32 ข้อที่เหลือมีระดับความเป็นจริงปานกลาง

เมื่อแยกตามระดับของค่าเฉลี่ย พบว่าสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เมื่อมีปัญหาด้านการเรียน นักศึกษาสามารถปรึกษากับเพื่อนๆ ได้ มีค่าเฉลี่ย 3.80 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 ก่อนสอบนักศึกษาได้รับการติวจากเพื่อนและรุ่นพี่ที่เรียนเก่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3.04 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.12

3.1.4 ปัจจัยด้านบรรยากาศการเรียนในห้องเรียนดนตรี พบว่าข้อที่มีระดับความเป็นจริงมาก คือ ห้องเรียนวิชาปฏิบัติสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ร้อยละ 44.36 ห้องเรียนวิชาปฏิบัติมีอากาศถ่ายเทได้ดีมีระดับความเป็นจริงปานกลาง ร้อยละ 33.08 ห้องเรียนวิชาปฏิบัติปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอกมีระดับความเป็นจริงปานกลาง ร้อยละ 27.07

เมื่อแยกตามระดับของค่าเฉลี่ย พบว่าบรรยากาศการเรียนในห้องเรียนดนตรีที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ห้องเรียนวิชาปฏิบัติสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย มีค่าเฉลี่ย 3.47 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.95 ห้องเรียนวิชาบรรยายด้านดนตรีปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอกมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.90 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.21

3.1.5 ปัจจัยด้านสื่อการสอน พบว่าทุกข้อมีระดับความเป็นจริงน้อย คือ อุปกรณ์เครื่องดนตรีในการเรียนมีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ร้อยละ 33.83 อุปกรณ์เครื่องดนตรีและสื่อการเรียนอยู่ในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งาน ร้อยละ 32.33

เมื่อแยกตามระดับของค่าเฉลี่ย พบว่าสื่อการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อุปกรณ์เครื่องดนตรีและสื่อการเรียนมีสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งาน มีค่าเฉลี่ย 2.41 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.05 อุปกรณ์เครื่องดนตรีในการเรียนมีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.12 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.00

3.1.6 ปัจจัยด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์ที่สอนวิชาดนตรี พบว่าทุกข้อมีระดับความเป็นจริงมาก คือ อาจารย์ส่วนใหญ่มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนเหมาะสมและยุติธรรม ร้อยละ 57.89 รองลงมาคืออาจารย์ส่วนใหญ่สอนตรงกับเนื้อหาวิชาและอาจารย์ส่วนใหญ่มีวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนเข้าใจ ร้อยละ 48.12

เมื่อแยกตามระดับของค่าเฉลี่ย พบว่าคุณภาพการสอนของอาจารย์ที่สอนวิชาดนตรีที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามพูดคุยข้อสงสัย มีค่าเฉลี่ย 4.04 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77 อาจารย์ส่วนใหญ่เข้าสอนตรงเวลามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3.97 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียน

4.1 ปัจจัยภายในด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (.424**) และความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (.211*)

4.2 ปัจจัยภายนอกด้านสัมพันธภาพระหว่างอาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรีกับนักศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (.303**) และ

คุณภาพการสอนของอาจารย์ที่สอนวิชาดนตรีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (.254**)

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักศึกษาวิชาเอกดนตรีสากลระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์ต่อผลการเรียนของนักศึกษาซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยภายในตัวบุคคล

จากการศึกษาปัจจัยภายในตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักศึกษาเอกดนตรีสากล ระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

1.1 การบริหารจัดการด้านการเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการวางแผนในการลงทะเบียนเรียนเพื่อให้ผลการเรียนเป็นไปตามเป้าหมายมีค่าเฉลี่ย 3.78 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.96 แสดงว่านักศึกษาผู้ที่มีการวางแผนการเรียนตามตารางเรียนในแต่ละวัน สามารถแบ่งเวลาในการทบทวนวิชาต่างๆ อย่างเหมาะสมจะทำให้นักศึกษามีผลการเรียนที่ดี นักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงจะมีการบริหารจัดการด้านการเรียนที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (2544) กล่าวว่าการบริหารเวลาให้ได้ผลจะต้องเริ่มต้นด้วยการวางแผนใช้เวลาก่อนเสมอ และต้องมีการกำหนดเป้าหมายหรือจุดประสงค์ให้ชัดเจน นอกจากนี้นักศึกษามีการวางแผนการเรียนตามตารางเรียนในแต่ละวัน สามารถแบ่งเวลาทบทวนวิชาต่างๆ รวมทั้งสามารถฝึกซ้อมบทเพลงได้ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับประธาน วัฒนวาณิชย์ (2529) ที่กล่าวถึงการเรียนที่มีประสิทธิภาพว่าผู้เรียนจะต้องมีตารางเวลาสำหรับการปฏิบัติในแต่ละวันอย่างสม่ำเสมอ ทำงานตามตารางเวลาที่กำหนด ทบทวนคำสอน คำบรรยายหลังจากเวลาผ่านไปไม่นานนัก ทำงานตามแผนการเรียนที่วางไว้

1.2 ความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการช่วยเพื่อนทำงานกลุ่มจนเสร็จมีค่าเฉลี่ย 3.82 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 แสดงว่านักศึกษาที่มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อส่วนรวมมีผลต่อความสำเร็จในเรื่องการเรียนของนักศึกษากล่าวคือนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงคือผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองสูง มีความมุ่งมั่นให้การเรียนของตนประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับรัตนภรณ์ วงศาโรจน์ (2533) กล่าวถึงลักษณะและนิสัยพฤติกรรมรวมซึ่งเป็นองค์ประกอบของ

บุคลิกภาพด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งรวมถึงความรับผิดชอบต่องานของตนเอง นอกจากนี้นักศึกษายังได้แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยก่อนและหลังฝึกซ้อมนักศึกษาจะตรวจดูความเรียบร้อยของเครื่องดนตรี อุปกรณ์และห้องซ้อม ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญในการเรียนดนตรีของนักศึกษา ที่ต้องมีการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอเพื่อพัฒนาฝีมือในการเล่นดนตรีให้ดียิ่งขึ้น ความรับผิดชอบต่อส่วนรวมอีกประการหนึ่งคือนักศึกษามักจะช่วยเพื่อนทำงานกลุ่มจนเสร็จ สอดคล้องกับที่ สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2548) กล่าวว่า การทำงานกลุ่มเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนจะต้องช่วยเหลือกันและกันในการเรียน การปรับตัว การมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน การเรียนรู้ในบทบาทต่างหน้าที่ของผู้ร่วมกลุ่ม โดยมีเป้าหมายร่วมกันในการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะนี้จะช่วยส่งเสริมให้การเรียนมีประสิทธิภาพที่ดีและมีผลต่อผลการเรียนของนักศึกษา

2. ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล

จากการศึกษาปัจจัยภายนอกตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักศึกษา เอกดนตรีสากล ระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

2.1 สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรีกับนักศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์ให้ความสำคัญกับตนเองกับนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.85 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.93 แสดงว่าพฤติกรรมของอาจารย์ที่แสดงต่อนักศึกษา คือ ความเอาใจใส่ การให้ความสำคัญกับนักศึกษา การรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์กล่าวชมเชยเมื่อนักศึกษาขยันซ้อมดนตรีและได้แสดงดนตรี เมื่อนักศึกษาเล่นเพลงไม่ถูกอาจารย์จะแก้ไขให้ถูกต้องทุกครั้ง ซึ่งแสดงถึงความเอาใจใส่ที่อาจารย์มีต่อนักศึกษา เมื่อต้องการให้นักศึกษาปรับปรุงการซ้อมบทเพลงให้ดีขึ้น อาจารย์จะพูดให้กำลังใจและชมเชยนักศึกษา อาจารย์จะสนับสนุนให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถของตน การที่อาจารย์ผู้สอนมีความเป็นมิตร ให้เกียรตินักศึกษาและมีความยุติธรรม จะทำให้นักศึกษาเกิดความเคารพ เชื่อฟัง และเชื่อมั่นศรัทธาอาจารย์ ทำให้นักศึกษาเกิดความอบอุ่น สบายใจและมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุมณ อมรวิวัฒน์ (อ้างถึงใน พิเศษ ภัทรพงษ์, 2549) กล่าวถึงบรรยากาศทางจิตวิทยาซึ่งเป็นบรรยากาศทางด้านจิตใจที่ผู้เรียนรู้สึกสบายใจ มีความอบอุ่น มีความเป็นกันเอง มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และมีความรักศรัทธาต่อครูผู้สอน ตลอดจนมีอิสระกล้าแสดงออก นอกจากนี้ยังมีแนวคิดของ ทริกเก็ตและมูส (Trickett & Moos อ้างถึงใน พิเศษ ภัทรพงษ์, 2549) กล่าวถึงสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ดีภายในห้องเรียนคือการทำที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ จัดขึ้น การได้รับความเอาใจใส่ การส่งเสริมให้กำลังใจ แนะนำ ชี้แนะสนับสนุน

จากครูผู้สอน การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติทางบวกและเกิดแรงบันดาลใจที่ทำให้มุ่งสู่ความสำเร็จ สามารถช่วยให้นักศึกษามีผลการเรียนที่ดีได้

2.2 คุณภาพการสอนของอาจารย์ที่สอนวิชาดนตรีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์ส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามพูดคุยข้อสงสัย มีค่าเฉลี่ย 4.04 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77 แสดงว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่สอนตรงกับเนื้อหาวิชาและมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน มีวิธีการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจ เมื่อมีข้อสงสัยก็สามารถซักถามได้ อาจารย์เข้าสอนตรงเวลา มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนเหมาะสมและยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (อ้างถึงใน ศศิวิมล ช่างเรียน, 2548) ระบุถึงคุณลักษณะของครูที่มีคุณภาพไว้ว่าเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ เข้าสอนตรงเวลา ไม่ทิ้งห้องสอน ไม่มาสาย ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด จัดทำแผนการสอนหรือโครงสอน การจัดกระบวนการเรียนการสอนมีการดำเนินการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เทคนิคการสอนหลายวิธี ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนดนตรี ซึ่งเป็นวิชาทักษะครูต้องรู้เทคนิควิธีการสอนอย่างดี วิธีสอนของครูหมายถึงการสอนของครูที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ มีลำดับการสอนที่ดีและเข้าใจง่าย ครูเอาใจใส่ผู้เรียน ครูมีความตั้งใจและมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม มีกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรม และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ กูด (Good อ้างถึงใน พิเศษ ภัทรพงษ์, 2549) กล่าวว่า ครูที่มีคุณภาพการสอนที่ดีจะต้องมีความตั้งใจจริงในการสอน จัดกิจกรรมการสอนได้อย่างเหมาะสม เตรียมการสอนและเอาใจใส่ในการสอนเป็นอย่างดี คุณภาพการสอนของอาจารย์ที่สอนวิชาดนตรีที่ดีและมีคุณภาพจะมีส่วนช่วยให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในการเรียน เมื่อคุณภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอนมีสูงจะมีส่วนช่วยให้นักศึกษามีผลการเรียนสูง ดังที่ บลูม (Bloom อ้างถึงใน ศศิวิมล ช่างเรียน, 2548) กล่าวว่า คุณภาพการสอนเป็นความสามารถของผู้สอนในการหาวิธีทางสร้างความเข้าใจที่กระจ่างชัดในการเรียนให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักศึกษา ซึ่งแม้ว่าจะไม่มี ความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่เป็นข้อมูลที่น่าสนใจสมควรนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยภายในตัวบุคคล

1.1 ความทะเยอทะยานในด้านการเรียนมีความเป็นจริงในระดับมาก โดย นักศึกษาอยากประสบผลสำเร็จในการเรียนดนตรี มีความใฝ่ฝันที่จะเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียงและ มีการตั้งเป้าหมายเพื่อให้ตนเองประสบผลสำเร็จในชีวิต เป็นความทะเยอทะยานที่มีระดับความ

เป็นจริงมากที่สุด การที่นักศึกษาอยากประสบความสำเร็จในการเรียนดนตรีเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ดังที่ จาร์จ เงินดี (2552) กล่าวว่า คนที่อยากประสบความสำเร็จและไปสู่เป้าหมายได้ย่อมต้องอาศัย แรงผลักดัน แรงจูงใจ ไม่ยอมย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค รู้จักวางแผนในการทำงานและคิดอย่างเป็นระบบ ตั้งเป้าหมายที่ต้องการจะประสบความสำเร็จโดยเป้าหมายที่ต้องการนั้นจะเป็นตัวผลักดันให้เกิดการกระทำที่ดี เมื่อประสบความสำเร็จในการเรียนดนตรีแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะตามมา เช่น ความใฝ่ฝันที่อยากจะเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียงและความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีความต้องการของ มัวร์เรย์ (Murray อ้างถึงใน สุรางค์ ใคว์ตระกูล, 2548) โดยถือว่า ความต้องการเป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดแรงขับหรือแรงจูงใจ ซึ่งเป็นผลให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมไปในทิศทางที่จะนำไปสู่เป้าหมาย (Goal) และจากทฤษฎีแรงจูงใจของ มาสโลว์ (Maslow อ้างถึงใน นิพนธ์ กินาวงศ์, 2542) กล่าวว่า ความต้องการของคนไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วก็จะเกิดความต้องการอื่นๆ อีกต่อไป เช่น นักศึกษาต้องการความสำเร็จสูงสุดแห่งตน (Self-Actualization Needs) ก็จะพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จสูงสุดตามศักยภาพของตน ต้องการกระทำในสิ่งที่ตนสามารถจะทำได้ ความต้องการขั้นสูงสุดนี้ไม่มีจุดสิ้นสุด แล้วแต่บุคคลซึ่งต้องการผลสำเร็จของชีวิตเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้ นักศึกษาทราบว่า การเรียนในระดับปริญญาตรีเป็นสิ่งที่กำหนดอาชีพของตนเองในอนาคตและได้เห็นตัวอย่างของคนที่ประสบความสำเร็จในอาชีพด้านดนตรี นำมาซึ่งรายได้และเกียรติยศชื่อเสียง จึงเป็นแรงจูงใจให้มุ่งไปสู่เป้าหมาย

1.2 ทศนคติด้านดนตรี มีความเป็นจริงในระดับมากรองลงมาจากความทะเยอทะยาน โดยการเรียนดนตรีสามารถใช้ประกอบอาชีพได้ มีความเป็นจริงในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่านักดนตรีและศิลปินที่ประสบความสำเร็จในอาชีพนี้ถือเป็นแบบอย่างและเป็นที่ยอมรับของสังคม ปัจจุบันมีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ทำให้เกิดการยึดถือเป็นแบบอย่าง เกิดแรงบันดาลใจและเรียนรู้แนวทางในการประกอบอาชีพด้านดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาร์ติน เจ. เบอริจ และคณะ (Martin J. Bergee and other อ้างถึงใน Martin J. Bergee, 2007: ระบบออนไลน์) ซึ่งพบว่านักดนตรีอาชีพหรือศิลปินส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพครูดนตรีของนักศึกษาในอเมริกา นักศึกษาคิดว่าอาชีพนักดนตรีสามารถสร้างชื่อเสียงได้มีความเป็นจริงในระดับมาก ซึ่งทศนคติในเรื่องนี้สามารถพบเห็นได้ตามสื่อต่างๆ ทั้งจากหนังสือพิมพ์ นิตยสารต่างๆ โทรทัศน์และอินเทอร์เน็ต และไม่ได้มีเฉพาะศิลปินและนักดนตรีต่างประเทศเท่านั้น ยังมีศิลปินและนักดนตรีของไทยที่ได้รับรางวัลชนะเลิศในระดับโลก นอกจากนี้ จะสร้างชื่อเสียงให้กับตนเองและครอบครัวแล้ว ยังเป็นผู้สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศชาติอีกด้วย เช่น บัณฑิต อึ้งรังษี (อ้างถึงใน บัณฑิต อึ้งรังษี, 2552: ระบบออนไลน์) วาทยกรชาวไทยที่มี

ชื่อเสียงในระดับโลก เป็นผู้ชนะเลิศการแข่งขันมาร์เซลวิลล่า (Maazel - Vilar International Conducting Competition) ซึ่งเป็นการแข่งขันอำนวยการเพลงรายการใหญ่และมีเกียรติสูงสุดที่คาร์เนกีฮอลล์ นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ. 2545 เอกชัย เจียรกุล นักกีตาร์คลาสสิกไทยที่ไปสร้างชื่อเสียงโด่งดังในเวทีระดับโลกด้วยการเดินทางไปแสดงและคว้ารางวัลมากมาย อาทิ รางวัลชนะเลิศจากการประกวดดนตรี The International Classical Guitar Competition in Russian Style (Youth Competition) ประเทศรัสเซีย และยังได้รับการยกย่องให้เป็นผู้บรรเลงยอดเยี่ยมในรายการแข่งขันอีกด้วยชนะเลิศในรายการ International Guitar Competition in Hermoupolis Greece และรางวัลชนะเลิศรายการแข่งขัน International Guitar Competition in Berlin จากประเทศเยอรมนี (อ้างถึงใน เอกชัย เจียรกุล: ชายหนุ่มโรแมนติคกับกีตาร์คลาสสิก, 2552: ระบบออนไลน์)

1.3 ความตั้งใจและความเอาใจใส่มีความเป็นจริงในระดับมาก การที่จะประสบผลสำเร็จในอาชีพ ประสบผลสำเร็จในชีวิตและมุ่งไปสู่เป้าหมายได้นั้น องค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ความตั้งใจและความเอาใจใส่ สอดคล้องกับแนวคิดของ แมคเคลแลนด์ แอทคินสัน คลาร์ก และโลเวลล์ (McClelland Atkinson Clark & Lowell อ้างถึงใน พิเศษ ภัทรพงษ์, 2549) กล่าวว่าผู้ที่มีแรงจูงใจต่อความสำเร็จจะต้องเป็นผู้ที่มีความพยายามบากบั่นทำกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จ มักจะเลือกทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเองและเป็นผู้ที่คิดวางแผนทุกอย่างจะประสบความสำเร็จด้วยความตั้งใจจริงของตนเองเท่านั้นไม่ใช่โอกาสอำนวยให้ นอกจากนี้ซิมบาร์โด (Zimbardo อ้างถึงใน สิทธิโชค วรรณสุนต์กุล, 2546) ได้กล่าวถึงทัศนคติที่เชื่อมโยงกับพฤติกรรมว่า ทัศนคติต่อสิ่งใดที่หนักแน่นและเด่นชัดจะสามารถทำนายพฤติกรรมได้ เช่น การที่นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพดนตรี นักศึกษาจะเกิดความภาคภูมิใจและตั้งใจเอาใจใส่ต่อการเรียน นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาตั้งใจฟังอาจารย์ผู้สอนแนะนำและมีการค้นคว้าหาความรู้จากบทเพลงที่เรียนมีความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก และนักศึกษามีการฝึกซ้อมอยู่เสมอไม่ว่าจะสอบหรือไม่สอบมีความเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง แสดงถึงความตั้งใจและความเอาใจใส่ของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนดนตรี ดังที่ ประสาท อิศระปริดา (2549) กล่าวว่า การเรียนวิชาดนตรีนั้นเป็นวิชาที่ต้องมีการฝึกปฏิบัติอยู่เสมอเพื่อให้เกิดทักษะหรือความชำนาญในการเรียนรู้ แต่จะต้องให้นักศึกษารู้ผลของการเรียนรู้หรือความก้าวหน้า ต้องให้นักศึกษารู้คุณค่าหรือรู้เป้าหมายในสิ่งที่ทำให้ชัดเจน นอกจากนี้ แชปแมน (Chapman อ้างถึงใน กมลรัตน์ หล้าสูงงษ์, 2527) ได้ทำการทดลองกับนักศึกษาโดยให้นักศึกษาออกมารายงานหน้าชั้น ปรากฏว่านักศึกษาที่มีความตั้งใจในการทำรายงานจะประสบความสำเร็จในการทำรายงาน

2. ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล

2.1 แรงจูงใจจากครอบครัวมีความเป็นจริงในระดับมาก เนื่องจากแรงจูงใจเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้และผลสำเร็จของผู้เรียน ดังที่ สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2548) กล่าวว่า นักเรียนที่มีความสามารถสูงแต่ขาดแรงจูงใจในการเรียนจะทำให้ผลการเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย การส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้ แต่เดิมจะเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของครูเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงการส่งเสริมแรงจูงใจเป็นหน้าที่ของนักศึกษาและผู้ปกครองด้วย นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้นักศึกษาเรียนดนตรีมีระดับความเป็นจริงมากที่สุด การสนับสนุนในด้านการเรียนผู้ปกครองจะต้องพิจารณาถึงความถนัด ความชอบ ความสามารถ และสติปัญญาของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พระเทพวิสุทธิเมธี (2538) กล่าวว่า ถ้าผู้เรียนมีสติปัญญาดีสามารถเรียนได้จนจบ ผู้ปกครองจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนตามความชอบและความถนัด การเรียนดนตรีนั้นต้องมีการฝึกปฏิบัติเป็นหลัก นักศึกษาต้องเอาใจใส่ในการฝึกซ้อม ต้องขยันฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาฝีมือของตนเองและเพื่อให้การเรียนดนตรีนั้นประสบความสำเร็จ การที่ครอบครัวสนับสนุนให้นักศึกษาเรียนดนตรีหรือการที่สมาชิกในครอบครัวไม่เคยเบื่อหรือรำคาญต่อการซ้อมดนตรีของนักศึกษาจึงเป็นการส่งเสริมแรงจูงใจให้เกิดขึ้นและส่งผลต่อความสำเร็จ นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงออกถึงความเอาใจใส่และสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่มีต่อความสำเร็จนั้นซึ่งสอดคล้องกับ มรกต ศรียาสงฆ์ (2545) ที่ทำการศึกษาดัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนวิชาดนตรีนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพฯ พบว่านิสัยทางการเรียน สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว บรรยากาศในการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญ มีแรงจูงใจจากครอบครัวอีกประการหนึ่งที่อยู่ในระดับความเป็นจริงมากและเป็นผลที่มาจากความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความรักความเอาใจใส่ของผู้ปกครองที่มีต่อนักศึกษา คือ เมื่อมีปัญหา นักศึกษาสามารถปรึกษาผู้ปกครองได้ทุกอย่าง คำตอบนี้เป็นตัวบ่งชี้ถึงความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด ความอบอุ่นและความไว้วางใจ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีจิตสังคมของอีริกสัน (Erikson อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2548)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

(1) จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านการบริหารจัดการด้านการเรียน ด้านความรับผิดชอบ ด้านสัมพันธภาพระหว่างอาจารย์ที่สอนวิชาดนตรีกับนักศึกษาและด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์ที่สอนวิชาดนตรีเป็นปัจจัยมีความเกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนักศึกษาวิชาเอกดนตรีสากล ดังนั้นสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาดนตรีสากลจึงควรให้ความสำคัญกับปัจจัยเหล่านี้ เพราะเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักศึกษามีผลการเรียนที่ดี และประสบความสำเร็จในการเรียน

(2) จากผลการวิจัยควรจัดการประชุมระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกดนตรีสากล นักศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อให้บุคคลทั้งหมดที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจในเรื่องการเรียนของนักศึกษาอย่างถูกต้องมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทางเดียวกันทุกฝ่าย ผู้บริหารและอาจารย์สามารถชี้แจงถึงความสำคัญของการเรียนการสอน สามารถสร้างความเชื่อมั่นและทำความเข้าใจให้กับนักศึกษาและผู้ปกครองของนักศึกษาที่เลือกเรียนวิชาเอกดนตรีสากล นอกจากนี้ยังสามารถทราบถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับผลการเรียนของนักศึกษาและความต้องการของนักศึกษาวิชาเอกดนตรีสากล

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

(1) ทำการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักศึกษาวิชาเอกดนตรีไทย เพื่อจะได้ทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักศึกษา เพื่อจะได้นำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับผลการศึกษาที่ได้จากนักศึกษาวิชาเอกดนตรีสากล เพื่อที่จะได้ผลที่ครอบคลุมและครบถ้วนมากขึ้น

(2) ควรทำการวิจัยกับสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนวิชาเอกทั้งทางด้านดนตรีสากลและดนตรีไทยทุกสถาบันทั่วประเทศเพื่อให้ได้ผลที่ครอบคลุมและครบถ้วนมากขึ้น